

דף מידע והנחיות בנושא פעולות פולשניות בהדרכת CT או US

מטופל/ת נכבד/ה שלום!

דף זה מרכז עבורך מידע אודות פעולות פולשניות בהדרכת CT או US וכן הנחיות לקראת ביצוע הבדיקה.

פעולות פולשניות בהדרכת CT או US

- ביופסיה בהדרכת CT או US היא פעולה פולשנית בה מוחדרת מחט לתוך הגוף על מנת לקבל דגימת תאים או רקמה.
- ניקוז בהדרכת CT או US היא פעולה פולשנית בה מוחדר צינור מנקז (נקז) לתוך הגוף על מנת לנקז נוזלים לא תקינים, לעיתים תכופות מזוהמים (למשל אבצסים).

הנחיות לקראת הבדיקה:

- יש להצטייד בהפניה רפואית לביופסיה וטופס התחייבות כספית מקופת החולים או פיקדון באשראי/ מזומן.
- יש להביא עימך דיסקים של בדיקות דימות קודמות, במידה וקיימות, כולל מסמך הפענוח.
- יש להצטייד בבדיקות דם - ספירת דם, תפקודי קרישה. כך נוודא שאינך סובל/ת מבעיות בקרישת הדם שיכולות להוביל לדימום במהלך או לאחר הביופסיה.
- יש להימנע מאכילת מאכלים מוצקים ומשתיה במשך 6 שעות טרם ביצוע הפעולה.
- ניתן ליטול תרופות כרגיל, כולל בבוקר יום הבדיקה עם מעט מים. במידה ויש צורך בנטילת תרופות במשך היום יש להביא את כל מנת התרופות היומית.
- במידה והנכם סובלים מסכרת אנא התייעצו עם הרופא המטפל לגבי הטיפול במחלה לפני ולאחר הפעולה.
- ישנן תרופות נוגדות קרישה ומדללי דם מסוגים רבים (כגון אספירין, פלוויקס, קומדין, אליקוויס, פרדקסה, קסרלטו). בהתאם לסוג התרופה ולפעולה המתוכננת יש להפסיק מראש את הטיפול לפני הפעולה. לכל תרופה יש פרק זמן נדרש אחר להפסקת התרופה לפני הפעולה, **ויש לפנות לרופא המטפל 10 ימים לפני הפעולה** המתוכננת לצורך תאום לגבי הפסקת התרופה וצורך בהחלפת טיפול זמני לקלקסן. קויים מנחים לפרק הזמן הדרוש מפורטים להלן, ויש להראות אותם לרופא המטפל בזמן ההחלטה על הפסקת הטיפול.

הנחיות לרופא המטפל

לפני ביצוע הפרוצדורה יש לוודא שהמטופל/ת אינו/ה נוטל/ת תרופות המשפיעות על תפקודי הקרישה. יש להקפיד על הימנעות מנטילת התרופות הבאות כמפורט:

- **הפרין IV:** 3 שעות חובה לקבל בדיקת PTT מיד טרם הפרוצדורה.
- **קומדין:** 2 ימים חובה לקבל בדיקת PT מיד טרם הפרוצדורה.
- **קלקסן:** 14 שעות המנה האחרונה צריכה להינתן 14 שעות לפני הפעולה.
- **אספירין:** 5-7 ימים
- **פלויקס:** 7 ימים
- **הפרין SQ:** אין צורך לעכב ביצוע. אפשר לנסות להימנע ממתן אחרון טרם הבדיקה.
- **ריברוקסבן (קסרלטו):** לא לתת את התרופה ביום הפרוצדורה וב-24 השעות הקודמות לפרוצדורה בכל הפרוצדורות פרט לביופסיית כליה. בביופסיית כליה לא לתת את התרופה ביום הפרוצדורה וב-48 שעות שקודמות לפרוצדורה.
- **דביגטרן (פרדקסה):** לא לתת את התרופה ביום הפרוצדורה וב-24 השעות הקודמות לפרוצדורה בכל הפרוצדורות פרט לביופסיית כליה. בביופסיית כליה לא לתת את התרופה ביום הפרוצדורה וב-48 שעות שקודמות לפרוצדורה. בחולים עם אי ספיקת כליות GFR 30-50 לא לתת את התרופה 3 ימים לרוב הפרוצדורות ו-5 ימים לביופסיית כליה.
- **אפיקסבן (אליקויס):** לא לתת את התרופה ביום הפרוצדורה וב-24 השעות הקודמות לפרוצדורה בכל הפרוצדורות פרט לביופסיית כליה. בביופסיית כליה לא לתת את התרופה ביום הפרוצדורה וב-48 שעות שקודמות לפרוצדורה.

מהלך הבדיקה:

יש להגיע כ-20 דקות לפני מועד התור לצורך קבלה משרדית. עליך להגיע לדלפק הקבלה של יחידת ה-CT או ה-US באגף הדימות הממוקם בבניין סוראסקי, אגף ה', קומת קרקע. לאחר קבלתך על ידי נציג/ת השירות, יפגשו אותך רנטגנאי/ת, אח/ות ורדיולוג/ית מומחה/ית אשר יבצעו את הפעולה. תקבל/י הסבר מפורט לגבי הפעולה וסיבוכים אפשריים ותתבקש/י לחתום על טופס הסכמה לביצועה. לאחר כניסתך לחדר הבדיקה תתבקש/י לשכב על מיטת הבדיקה. תבוצע סריקת CT או בדיקת US של אזור הבדיקה על מנת לבחור את המקום המתאים והבטוח ביותר להחדרת מחט הביופסיה או הנקז. לאחר מכן ינוקה אזור הפעולה בצורה סטרילית ויכסו אותך עם סדינית סטרילית.

הפעולה מבוצעת לאחר אלחוש מקומי עם חומר הרדמה מקומית (לידוקאין). חומר ההרדמה הנ"ל הינו אותו חומר שבשימוש אצל רופאי השיניים. **חשוב! במידה וידועה רגישות לחומר זה יש לדווח זאת לרדיולוג/ית לפני התחלת הפעולה, על מנת שישתמשו בחומר אחר.**

פעולת חומר ההרדמה מידית. מיד לאחר ההזרקה מחט הביופסיה או הנקז יוחדרו לגוף ע"י הרדיולוג/ית. יתכן שתחושי/י לחץ או כאב קל בזמן החדרת המחט. אנו עושים את המרב להמעיט ככל האפשר בחוסר הנוחות ובכאב הכרוך בביצוע הפעולה. הזרקת חומר ההרדמה כואבת מעט, ויתכן שתחושו צריבה קלה במהלך ההזרקה, אך לאחריה בדרך כלל לא חשים כאב. אנא דווחי/ו לרופא/ה שלנו במידה ועדיין מורגש כאב למרות ההרדמה, משום שתמיד ניתן להוסיף עוד מעט חומר הרדמה. לא מקובל לבצע ביופסיות וניקוזים לאחר מתן טשטוש, שכן אין בכך צורך ומתן חומר טשטוש שיכול להיות כרוך בסיבוכים נוספים. **בביופסיות:** לאחר שהמחט ממוקמת באזור החולני יילקחו מספר דגימות לצורך בדיקה ציטולוגית או פתולוגית (או שתיהן). בסיום, המחט תוצא ואזור הפעולה יחבש עם תחבושת קטנה. הדגימה שנלקחה (תאים או רקמה) תשלח ישירות מהמכון למעבדה ציטולוגית/ פתולוגית.

בניקוזים: יוחדר הנקז לתוך הנוזל וייתפר לעור. דגימה מהנוזל תשלח עמכם למחלקה (במאושפדים) לביצוע בדיקות מעבדה שונות או תשלח ישירות מהמכון למעבדות השונות (באמבולטוריים). פעולות פולשניות שונות במידת מורכבותן ולפיכך גם במשך ביצוען. בדרך כלל הפעולה נמשכת בין 30 ל-90 דקות.

♥ לאחר הבדיקה:

לאחר סיום הפעולה תחושי/י טוב למעט רגישות קלה באזור בו הוחדרה מחט הביופסיה או הנקז. **מטופלים מאושפדים:** לאחר הבדיקה תוחזר/י למחלקה להמשך טיפול בהתאם להוראות הרופאים המטפלים. במידה והוחדר נקז, לרוב הוא יוצא לאחר מספר ימים, ללא צורך בתפירת החתך הקטן שבוצע בעור לצורך החדרתו. **מטופלים שאינם מאושפדים:** לאחר הפעולה תישאר/י להשגחה (כרבע שעה לפעולות באברים שטחיים ומספר שעות לפעולות באברי הבטן, תלוי בסוג הפעולה), על מנת לוודא שאינכם סובלים מסיבוכים מיידיים. במידה ומדובר בהשגחה ממושכת (של מספר שעות), תועבר/י לחדר ההשגחה במכון והצוות הסיעודי ימדוד את לחץ הדם והדופק. במידה ותרגישי/ו צורך במשככי כאבים, ניתן לבקשם מהצוות הסיעודי בחדר ההשגחה. משפחה או חברים יכולים לשהות עמך בחדר ההשגחה. כדאי להביא אמצעי בידורי כגון עיתון או ספר, להעביר את זמן ההשגחה בנעימות. לאחר הפעולה יש להקפיד על מנוחה עד למחרת, ובמידה ומדובר בפעולה באברים הפנימיים בבטן מדובר בשכיבה מוחלטת (למעט קימה לשירותים). למחרת הפעולה ניתן לחזור לעבודה אך מומלצת הימנעות מפעילות גופנית מאומצת במשך כ-4 ימים לאחר הפעולה. עם שחרור תקבל/י דף מידע המכיל הוראות מפורטות לימים שלאחר הפעולה, בהתאם לסוג הפעולה אותה עברת. יש להקפיד לפעול בהתאם להוראות שתקבל/י. במידה ואת/ה נוטל מדללי דם, אין לחדש את נטילת התרופה על דעת עצמך, אלא רק לאחר התייעצות עם הרופא/ה המטפל/ת.

♥ קבלת תוצאות הבדיקה:

תוצאות הביופסיה מתקבלות תוך כחודש ימים, ונשלחות ישירות לרופא המפנה. יש לדאוג לקבוע תור אליו בהתאם, על מנת לדון בתוצאות.

צוות היחידה לשירותך:

יחידת ה-US - מענה טלפוני בימים א'-ה' בין השעות 09:00-13:00 בטל': 03-6973558.
יחידת ה-CT - מענה טלפוני בימים א'-ה' בין השעות 08:30-12:00 בטל': 03-6974642.

בברכת רפואה שלמה,

צוות יחידת ה-CT

צוות יחידת ה-US